

الگوی رفرنس دهی به سبک ونکور

Vancouver

معاونت تحقیقات و فناوری

مدیریت اطلاع رسانی پزشکی و منابع علمی

تهیه کننده: خانم لطیفی و خسروی

بهمن ۱۳۹۶

تاریخچه استناد

از آنجایی که هیچ کس **نمی‌تواند** به طور مستقل و بی نیاز از دانش تولید شده دیگران مبادرت به تولید دانش جدیدی کند، می‌توان گفت که بهره‌گیری از آثار دیگران برای تولید اثری جدید، **پیشینه‌ای به قدمت علم** دارد

و بنابراین:

تاریخچه استناد به این آثار نیز، **هم عمر تألیف** است.

- پس حین نوشتن یک مقاله، پژوهش یا هر تألیف دیگر بطور معمول، استدلال ها با ارجاع به کارهای منتشر شده دیگران حمایت می شود.

- این مراجعات ممکن است از مقالات منتشر شده در مجلات یا مقالات کنفرانس ها، کتابها یا پایان نامه های محقق و یا مطالب موجود در اینترنت باشد.

رفرنس دادن (Referencing):

1. Moore Z, Price P. Nurses' attitudes, behaviours and perceived barriers towards pressure ulcer prevention. J Clin Nurs. 2004 Nov; 13(8):942-51.
2. Potter P, Perry AG. Fundamentals of nursing .5th. Sidney, Elsevier. 2005:1450– 1454.

استناد کردن (Citation):

بدلیل اینکه پیشگیری از زخم فشاری یک مشکل چند عاملی بوده و از طرفی نگرش تاثیر زیادی بر رفتار دارد و اگر یک فرد نگرش منفی نسبت به موضوعی خاص داشته باشد بنابراین نباید انتظار داشته باشیم او رفتار های مثبت و حمایتی از خود بروز دهد (۱).

بیماران بخش های ویژه بدلیل شرایط بالینی و جسمانی در معرض بیشتری از نظر ابتلا به زخم فشاری می باشند (۲).

تاریخچه ونکور :

اولین بار در سال ۱۹۷۸ گروه کوچکی از سردبیران مجلات پزشکی در ونکوور بریتیش کلمبیا برای تهیه راهنمای نگارش مقالات ارائه شده در مجلات پزشکی گرد هم جمع شدند. این گروه به نام گروه ونکوور شناخته شد. حاصل این گردهمایی در سال ۱۹۷۹ مشتمل بر راهنمای نگارش فهرست منابع توسط کتابخانه ملی پزشکی آمریکا ارائه شد. با توسعه این گروه، کمیته بین المللی سردبیران مجلات پزشکی شکل گرفت. این کمیته ویرایشهای متعددی از "قوانین یکدست و هماهنگ جهت نوشته های ارائه شده به مجلات زیست پزشکی" تهیه و چاپ کرد که بطور کامل در سال ۱۹۹۷ تجدید نظر شد و ویرایش اصلی و نهایی آن در سال ۲۰۰۱ به اتمام رسید.

- هم اکنون بیش از ۵۰۰ نشریه حوزه علوم پزشکی از این قوانین پیروی می کنند، و در ایران نیز بسیاری از مجلات علمی - پژوهشی این شیوه را به کار می برند. علایم و نقطه گذاریهای ارائه شده در سبک ونکوور بر اساس استاندارد بین المللی ANSI است که توسط کتابخانه ملی پزشکی آمریکا برای تهیه کلیه پایگاههای اطلاعاتی خود به کار می رود.

- نشانی اینترنتی این کمیته:

<http://www.icmje.org/>

اصول مربوط به شیوه و نکوور:

- فهرست منابع، باید حاوی مشخصات منابعی باشد که در تهیه نوشته خود مورد استفاده قرار داده اید، مثل کتاب، مقاله چاپ شده در یک مجله، پایان نامه و یا حتی مطلبی در محیط وب (اینترنت).
- این مشخصات باید به صورتی نوشته شوند که خوانندگان متن شما بتوانند به سهولت منبع مورد نظر را یافته و به اصل آن رجوع نمایند.
- فهرست منابع تهیه شده را باید در پایان متن خود قرار دهید.

- ترتیب نوشتن منابع در این فهرست، به ترتیب استفاده یا ظهور آنها در متن و با استفاده از اعداد در داخل پرانتز مشخص می شود به عبارتی دیگر به هر منبع مورد استفاده یک عدد اختصاص می یابد.
- وقتی که به هر منبع ، عددی اختصاص می دهید، هربار که در متن مجدداً می خواهید به آن منبع استناد کنید، باید همان عدد را درج نمایید.
- به عنوان یک قاعده کلی، این اعداد قبل از نقطه و کاما در آخر هر جمله و داخل پرانتز قرار می گیرند.

- علائم نقطه گذاری بسیار مهم هستند چون هریک دارای مفهومی از نظر استانداردهای بین المللی هستند.

- وقتی در بخشی از متن به چند منبع (که شماره های آنها، متوالی و پشت سر هم است) استناد کنید، از خط فاصله (-) برای توالی اولین عدد و آخرین عدد استفاده کنید. مثل: (۳-۸)

- وقتی در بخشی از متن، به چند منبع (که شماره های آنها پشت سر هم نیست) می خواهید استناد کنید، بین هر شماره با شماره بعدی، یک علامت ویرگول قرار دهید. مثل: (۲، ۶، ۸) یا (۲، ۷، ۱۰، ۱۵ و ۵-۲)

- ذکر نام نویسندگان به عنوان قسمتی از جمله در متن:

— تا سه نویسنده zamor و hall (۲۳)

— بیش از سه نویسنده lanole و همکاران (۲۳)

رفرنس دهی کتاب به سبک ونکوور:

- کتاب: مشخصات کتاب به شکل زیر نوشته می شود:
- نام خانوادگی نویسنده (فاصله) حرف یا حروف اول نام کوچک (نقطه) نام کتاب (نقطه) شماره ویرایش (نقطه) محل نشر: (ناشر) (؛) سال انتشار (نقطه)

مثال:

Ringsven MK, Bond D. Gerontology and leadership skills for nurses. 2nd ed. Albany (NY): Delmar Publishers; 1996.

- چنانچه کتاب دارای ویراستار (editor) یا مؤلف (complier) می باشد
طریقه نگارش آن به عنوان رفرنس به همان شکل نگارش کتاب است با
editor یا compiler این تفاوت که کلمه

• ویراستار / گردآورنده به عنوان نویسنده

Norman IJ, Redfern SJ, **editors**. Mental health care for elderly people. New York: Churchill Livingstone; 1996.

Johnson CD, Taylor I, **editors**. Recent advances in surgery. 2nd ed. Edingburg: Churchill living stone; 2000.

• سازمان به عنوان نویسنده و ناشر

Institute of Medicine (US). Looking at the future of the Medicaid program. Washington: The Institute; 1992.

- مشخصات بخشی یا فصلی از کتابی که بوسیله یک یا چند نویسنده نوشته شده است:

• چنانچه فصلی از یک کتاب به عنوان رفرنس استفاده شود طریقه نگارش آن به این صورت است که ابتدا نام خانوادگی نویسنده فصل (فاصله) حرف اول نام کوچک (نقطه) نام فصل (نقطه) (In) (:) نام خانوادگی ویراستار کتاب (فاصله) حرف اول نام کوچک (نقطه) نام کتاب (نقطه) شماره ویرایش (نقطه) محل نشر (:) ناشر(;) سال انتشار(نقطه) صفحه اول (خط تیره) صفحه آخر فصل (نقطه) (در صورتی که شماره نشر وجود دارد پس از نام کتاب ذکر می گردد).

• به مثالهای زیر توجه کنید:

- Phillips SJ, Whisnant JP. Hypertension and stroke. In: Laragh JH, Brenner BM, editors. Hypertension: pathophysiology, diagnosis, and management. 2nd ed. New York: Raven Press; 1995. p. 465-78.
- Blaxter P. Social health and class inequalities. In: Carter C, Peel J, editors. Equalities and inequalities in health. 2nd ed. London: Academic Press; 1976. p. 165-78.

- چنانچه منبع مورد استفاده حاصل یک کنفرانس باشد (conference proceedings) که به چاپ رسیده است برای نگارش آن به صورت زیر نام ویراستاران، عنوان، نام کنفرانس، سال و ماه و روز آن و محل آن سپس محل نشر و ناشر و سال نشر نوشته می شود.

Kimura J, Shibasaki H, editors. Recent advances in clinical neurophysiology. Proceeding of the 10th International congress of EMG and clinical Neurophysiology; 1995 Oct 15-19; Tokyo, Japan. Amsterdam: Elsevier; 1996.

نکات مهم در رفرنس دهی

کتاب:

1. اگر نویسندگان کتاب، شش نفر یا کمتر از شش نفر بودند، باید نام همه آنان درج شود. در هنگام تایپ اسامی، بین هر اسم، یک ویرگول و سپس یک فاصله قرار دهید. پس از تایپ آخرین اسم، به جای ویرگول، نقطه بگذارید.
2. اگر اسامی افراد بیش از شش نفر باشد، ابتدا نام شش نفر اول را تایپ کرده و پس از درج یک ویرگول و یک فاصله، عبارت "et al" را تایپ کنید سپس یک نقطه و یک فاصله درج نمایید.
3. اسامی افراد به همان ترتیب درج آنها در کتاب تایپ شوند.
4. شماره ویرایش مثل: 2nd ed ; 3rd ed; 4th ed ;
5. ممکن است به جای نویسنده، ویراستار یا سازمانی مسئول تهیه اثر باشد، به مثالهای زیر توجه کنید.

1. اولین حرف نام نویسنده، ویراستار ، عنوان و همچنین کلمات و نامهای خاص را با حروف بزرگ تایپ کنید.
2. محل نشر یعنی اولین شهری که در پایین صفحه عنوان کتاب نوشته شده است . اگر نام بیش از یک شهر وجود دارد، فقط نام اولین شهر را درج کنید. از به کار بردن کلماتی مانند USA یا Britania و نظایر آن خودداری کنید.
3. اسم ناشر را بطور کامل و خوانا بنویسید.
4. برای شماره صفحه نخست حرف P (نقطه) را تایپ کنید و سپس شماره صفحات منبع مورد استفاده را بنویسید. مثل:

p. 122-9

p. 1129-57

- زمانی که از صفحات مختلف یک منبع استفاده کرده اید و شماره صفحات هم پشت سرهم و متوالی نیست، مشابه مثال زیر عمل کنید:

p. 333,338,340-5

- چنانچه کتاب مورد استفاده از چند جلد تشکیل شده ، شماره جلد را پس از تاریخ انتشار و قبل از صفحات بنویسید. بجای استفاده از کلمه Volume (جلد) ، از کوتاه شده آن یعنی Vol استفاده کنید. مثل:

New York: Academic press; 2003. Vol. 2 p. 134-48.

رفرنس دهی مقالات به سبک ونکوور:

- مقاله انگلیسی : مشخصات مقاله به شکل زیر نوشته می شود:
- نام خانوادگی نویسنده(فاصله) حرف اول نام کوچک(نقطه)
- عنوان مقاله(نقطه)نام مجله(فاصله)سال انتشار(فاصله)ماه(؛)
- جلد یا دوره انتشار(شماره)(:) شماره صفحات

Nakashima M, Kuroki S, Shinkoda H, Suetsugu Y, Shimada K, Kaku T. Information-seeking experiences and decisionmaking roles of Japanese women with breast cancer. Fukuoka Igaku Zasshi 2012; 103(6): 120-30

Fisher GA, Sikic BI. Drug resistance in clinical oncology and hematology. Hematol Oncol Clin North Am 1995 Apr;9(2):58-63

نکات مهم:

۱. اگر نویسندگان مقاله **شش نفر یا کمتر از شش نفر بودند، باید نام همه آنان آورده شود.** بین هر اسم، یک ویرگول و سپس یک فاصله قرار دهید. پس از تایپ آخرین اسم، به جای ویرگول، نقطه بگذارید.
۲. اگر اسامی افراد بیش از شش نفر باشد، ابتدا نام شش نفر اول را تایپ کرده و پس از درج یک ویرگول و یک فاصله، عبارت **“et al”** را تایپ کنید سپس یک نقطه و یک فاصله درج نمایید.

•Parkin DM, Clayton D, Black RJ, Masuyer E, Friedl HP, Ivanov E, **et al.** Childhood leukaemia in Europe after Chernobyl: 5 year follow-up. Br J Cancer 1996;73:1006-12

- ۳. اولین حرف نام نویسنده (ها)، عنوان و همچنین کلمات و نامهای خاص را با حروف بزرگ تایپ کنید.
- ۴. نوشتن جلد و شماره مجله ضروری است.

- عنوان مجله را مطابق سبک مدلاین Medline به صورت مخفف بنویسید. در واقع شیوه نگارش مشخصات مقاله در پایگاه اطلاعاتی مدلاین به سبک استاندارد ونکوور است . نشانی اینترنتی پایگاه مدلاین:

www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed

- به مثالهای زیر توجه کنید:

- Br J Urology به جای British Journal of Urology
- N Eng J Med به جای New England Journal of Medicine
- Am J Hum Genet به جای American Journal of Genetics

- در مجلاتی که صفحه بندی جلد های مجله به طور پیوسته و متوالی آورده می شود، می توان ماه و شماره issue را حذف نمود. (اکثر مجلات پزشکی به طور پیوسته چاپ می شوند).

Halpern SD, Ubel PA, Caplan AL. Solid-organ transplantation in HIV – infected patients. N Engl J Med 2002; 284-7.

چنانچه شماره صفحات مجله پیوسته نیست، ماه و شماره issue آورده می شود. مثل:

Halpern SD, Ubel PA, caplan AL. Solid – organ trans plantation in HIV infected patients. N Engl J Med 2002 Jul 25; 347(4): 284-7.

- در مواردی که در مقاله نام هیچ نویسنده یا سازمانی ذکر نشده در ابتدا عنوان مقاله و سپس مشخصات مجله آورده می شود.

۲۱ st Century heart solution may have a sting in the tail. BMJ 2002; 325 (7357): 184-193.

استناد کردن (Citation) رفرنس دادن (Referencing)

- استناد کردن، عمل ارجاع به کار نویسندگان دیگر، در قسمتی از متن خود است. استناد به کارها هم نشان دهنده مطالعه انجام شده در آن زمینه و هم حمایتی برای مفاد و نتایج کار است.

- هر استنادی مستلزم یک رفرنس در پایان کار می باشد.

• مثالهای دیگر برای مقاله چاپ شده در مجلات:

- در مواردی که مجلد مجله (Volume) به شکل ضمیمه (Supplement) آورده شده است؛ پس از شماره جلد کلمه Suppl در پرانتز یا بدون آن آورده می شود مثل:

Shen HM, Zhang QF. Risk assessment of nickel carcinogenicity and occupational lung cancer. Environ Health Perspect 1994;102 Suppl 1:275-82.

Gazzard B. British HIV Association guidelines for the treatment of HIV infected adults with antiretroviral therapy. HIV Med 2005; 6(Suppl 2): 1-61.

- در مواردی که شماره issue جزء ضمیمه مجله باشد کلمه Suppl پس از شماره issue آورده می شود و طریقه نگارش به شرح زیر است:

Glauser TA. Integration clinical trial data into clinical practice. Neurology 2002; 58(12 Suppl 7): 6-12.

- چنانچه شماره volume در آدرس مقاله وجود نداشته باشد ولی شماره issue موجود است شماره issue در پرانتز آورده می شود مثل:

Gonzales JB. Use of tissue conditioners and resilient liners. Dent Clin North AM 1997; (2)249-59.

- چنانچه شماره volume و شماره issue هیچکدام وجود ندارند، ماه انتشار و شماره صفحات آورده می شود. مثل:

Ahrar K. Development of a large animal model for lung tumors. J Vasc Interv Radial 2002 Jun: 1-6.

مقاله ای از مجموعه مقالات منتشر شده در یک کنفرانس یا سمینار:

چنانچه منبع مورد استفاده مقاله ارائه شده در یک کنفرانس باشد که در کتابچه کنفرانس به چاپ رسیده است برای نگارش آن به صورت رفرنس، نام ارائه دهندگان مقاله، عنوان مقاله، سپس کلمه : In، نام ویراستاران کتاب کنفرانس و کلمه editors و سپس نام کنگره یا کنفرانس و سال و ماه روز آن و محل اجرای کنفرانس. محل نشر، ناشر، سال و صفحه مورد استفاده می آید.

Bengtsson S, Solheim BG. Enforcement of data protection in medical informatics. In: Lun KC, Degoulet P, editors. MEDINFO 72. Proceeding of the 7th world congress on Medical informatics; 1992 Sep 6-10; Geneva, Switzerland. Amsterdam: North- Holland, 1992. P1561-5.

رفرنس دهی منابع الکترونیکی به سبک ونکوور:

- منابع الکترونیکی : عبارتند از: نرم افزار Software؛ صفحات وب Web Pages؛ مجلات الکترونیکی Electronic Journals؛ کتابهای الکترونیکی Electronic Books و پایگاههای اطلاعاتی Databases.

- منابع اینترنتی ثابت نیستند. یعنی ماهیت اطلاعات در اینترنت متغیر بوده و ممکن است هر لحظه نشانی یک سایت تغییر کند و یا هر روز اطلاعات جدیدی وارد صفحات سایتها شود که ممکن است کاملاً متفاوت از اطلاعات پیشین باشد.

• اگر صفحه اینترنتی دارای نویسنده است مانند مثال زیر عمل کنید.

Kilmartin M. Women in GP: a strategy for women GPs. •
2003. RACGP Online. Available at:
<http://www.racgp.org.au/>. Accessed Jul 30, 2003.

1. نویسنده : Kilmartin M.

2. عنوان (مدرک): Women in GP: a strategy for women GPs.

3. سال انتشار مطلب ۲۰۰۳

4. عنوان وب سایت: RACGP Online.

5. درج عبارت Available at و Available from

6. نشانی اینترنتی

7. تاریخ مشاهده صفحه ' Accessed Jul 30, 2003.

• یک مثال دیگر:

McCook A. Pre-diabetic Condition Linked to Memory Loss. 2003. Available at:
http://www.nlm.nih.gov/medlineplus/news/fullstory_11531.html. Accessed Sep16, 2004.

• اگر صفحه اینترنتی نویسنده ندارد، ابتدا عنوان مطلب را درج کنید:

High blood pressure in pregnancy. 2001. Available at:
http://www.nhlbi.nih.gov/health/public/heart/hbp/hbp_preg.htm. Accessed Oct 21, 2002.

مقاله یک مجله الکترونیکی موجود در پایگاه اطلاعاتی تمام متن ProQuest

برای درج مشخصات مقاله یک مجله الکترونیکی موجود در پایگاههای اطلاعاتی مختلف مانند مثال زیر عمل کنید.

درج مشخصات مقاله مجله الکترونیکی مشابه مواردی است که برای درج مشخصات مقاله انگلیسی به کار می برید. تنها تفاوت، درج عبارت

[serial online] به معنای “نشریه الکترونیکی” و ذکر نام پایگاه اطلاعاتی مانند proquest; Elsevier; ScienceDirect; Blackwell Synergy و نظایر آن است

Rockwood K, Graham JE, Fay S. Goal setting and attainment in Alzheimer's disease patients treated with donepezil. J Neurol Neurosurg Psychiatry **[serial online]** 2002; 73(5):500-507. **Available from: Proquest** , Accessed Dec 19, 2003.

کتاب الکترونیکی:

- اگر از متن کتابی استفاده می کنید که به شکل CD است ، مانند مثالهای زیر عمل کنید:

- The Oxford English dictionary [book on CD-ROM]. 2nd ed. New York: Oxford University Press; 1998.

- Martindale: the complete drug reference [book on CD-ROM]. Englewood,CO: Micromedex; 1999.

- اگر از متن کتابی استفاده می کنید که در محیط اینترنت است، مشابه مثالهای قبل بنویسید و به جای عبارت [book on CD-ROM] عبارت [book online] را جایگزین کنید.

رفرنس دهی پایان نامه به سبک ونکوور :

نام دانشجو، عنوان و درگروشه کلمه پایان نامه و سپس شهر و کشور و دانشگاه و سال آورده می شود.

Kaplan SJ. Post-hospital home health care: the elderly's access and utilization [dissertation]. St. Louis (MO): Washington Univ; 1995.